

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobkyně: **T. B.**, zastoupena JUDr. Uljanou Bondarevskou Kurivčakovou, advokátkou se sídlem Pařížská 127/20, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 11. 2020, č. j. CRP-28925-16/ČJ-2019-930310-V238, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 1. 2021, č. j. 1 A 68/2020-26,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a její posouzení městským soudem

[1] Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy („správní orgán prvního stupně“) rozhodnutím ze dne 8. 6. 2019 žalobkyni uložila podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném do 30. 7. 2019 („zákon o pobytu cizinců“), správní vyhoštění a stanovila dobu, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, na 18 měsíců. Žalovaná (Ředitelství služby cizinecké policie) v záhlaví označeným rozhodnutím následně zamítla odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a toto rozhodnutí potvrdila.

[2] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalované žalobu, kterou Městský soud v Praze shora označeným usnesením odmítl pro opožděnost.

[3] Žalobkyni bylo napadené rozhodnutí doručeno dne 2. 11. 2020, desetidenní lhůta pro podání žaloby tak uplynula dne 12. 11. 2020. Žaloba byla prostřednictvím datové zprávy podána dne 18. 11. 2020. Žaloba tak byla prokazatelně podána opožděně. Žalobkyně současně přípisem ze dne 19. 11. 2020 požádala prostřednictvím své zástupkyně o prominutí zmeškání

lhůty pro podání žaloby § 3 odst. 1 zákona č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu („zákon č. 191/2020 Sb.“).

[4] Městský soud nicméně neshledal, že by pozitivní test zaměstnankyně advokátní kanceláře UNITED LEGAL PARTNERS s.r.o. a karanténa ostatních zaměstnanců byla omluvitelným důvodem zmeškání lhůty k podání žaloby. V první řadě žalobkyně soudu nedoložila žádné rozhodnutí hygienické stanice o tom, že zrovna její zástupkyně byla nařízena karanténa, nebo že rovněž ona měla pozitivní test na zmíněné onemocnění, či měla klinické příznaky onemocnění. Žalobkyně ani netvrdila, že by její zástupkyně měla příznaky onemocnění Covid-19. Z potvrzení o pozitivním testu zaměstnankyně M. P. bylo zjištěno, že test byl proveden již 29. 10. 2020 a vyhodnocen byl 30. 10. 2020. V souladu s mimořádným opatřením ze dne 24. 9. 2020, č. j. MZDR 40555/2020-1/MIN/KAN, je u osob nevykazujících klinické příznaky onemocnění Covid-19 izolace ukončena po uplynutí minimálně 10 dnů, v tomto případě tedy pravděpodobně dne 9. 11. 2020, tj. před uplynutím lhůty pro podání žaloby. I v případě, že by karanténa všech zaměstnanců trvala déle, mohla zástupkyně zajistit žalobkyni prostřednictvím substituční plné moci jiné právní zastoupení. Rovněž bylo možné využít komunikačních prostředků na dálku za účelem projednání podání žaloby, např. Skype, Zoom, MS Teams či jen telefonní hovor. Navíc, pokud zástupkyně byla schopná disponovat plnou mocí podepsanou žalobkyní dne 11. 11. 2020, bylo jistě možné získat i jiné potřebné podklady pro podání žaloby. V každém případě však mohla být žaloba podána prostřednictvím datové zprávy, tedy bez osobního kontaktu kohokoliv z advokátní kanceláře, což ostatně zástupkyně žalobkyně i učinila, avšak až dne 18. 11. 2020, tedy po lhůtě stanovené zákonem, která uplynula dne 12. 11. 2020.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[5] Proti rozsudku městského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b), d) a e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“), se kterou spojila žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[6] Stěžovatelka má za to, že doložením potvrzení o pozitivním testu na onemocnění Covid-19 ze dne 30. 10. 2020 paní M. P., zaměstnankyně advokátní kanceláře zástupkyně stěžovatelky, byla nadevše pochybnosti prokázána neschopnost podat správní žalobu ve lhůtě, stanovené v § 172 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Jelikož ke zmeškání lhůty došlo na základě okolností nezávislých na vůli stěžovatelky a její zástupkyně, podala stěžovatelka dne 19. 11. 2020 žádost o prominutí zmeškané lhůty pro podání správní žaloby podle § 3 odst. 1 zákona č. 191/2020 Sb. Stěžovatelka splnila rovněž podmínku § 3 odst. 2 tohoto zákona, neboť žádost byla podána ve dvoutýdenní lhůtě po opadnutí překážky.

[7] Závěr městského soudu o tom, že pozitivní test zaměstnankyně advokátní kanceláře UNITED LEGAL PARTNERS s.r.o. a karanténa ostatních zaměstnanců není omluvitelným důvodem zmeškání lhůty k podání žaloby, je iracionální a postrádá smysl. Stěžovatelka nemá právnické vzdělání a nemůže sama bez právního zastoupení správně zhodnotit skutkový stav věci po právní stránce. Součinnost s advokátní kanceláří je nezbytná, a to hlavně proto, že případné vyhoštění by mělo nepříznivý a nenapravitelný dopad na její soukromý a rodinný život. Po dobu, co strávili pracovníci advokátní kanceláře v karanténě, nebylo možné se dostat ke spisům klientů. Jak nařizuje právní řád České republiky, veškerá dokumentace, která obsahuje osobní údaje klientů, musí být chráněna za zvýšených podmínek. Spis stěžovatelky byl bezpečně uschován na pracovišti právní zástupkyně. Dojít pro něj někým ze zaměstnanců advokátní kanceláře nebylo možné, protože by se jednalo o maření výkonu úředního rozhodnutí.

[8] Všichni pracovníci advokátní kanceláře, včetně Mgr. M. P., byli v bezprostředním styku mezi sebou, a to 40 hodin týdně. Pozitivní test na koronavirus přímo prokazuje existenci této nemoci u posuzovaného. Jako důsledek nejen Covid-pozitivní osoba, ale i všichni, kdo byli v bezprostředním kontaktu s ní, se musí izolovat a nestýkat se s jinými osobami. V této souvislosti stěžovatelka odkazuje na mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 24. 9. 2020, č. j. MZDR 40555/2020-1/MIN/KAN. Je tedy logické, že po pozitivním testu na Covid-19 osobě bude povinně nařízená izolace, protože jinak by bylo zasaženo do ústavně zaručeného práva na život a na zdraví jiných osob. Stěžovatelka trvá na tom, že onemocnění její právní zástupkyně na koronavirus je *vis maior* a důvodem omluvitelným, který odůvodňuje prominutí zmeškání lhůty.

[9] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti bez bližšího odůvodnění navrhla zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Kasační stížnost je včasná, podaná osobou oprávněnou a přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[11] Kasační stížnost *není důvodná*.

[12] V projednávané věci městský soud žalobu stěžovatelky odmítl pro opožděnost. Přípustný důvod podané kasační stížnosti se tak může týkat toliko nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Pouze touto otázkou se Nejvyšší správní soud může nyní zabývat.

[13] Stěžovatelka namítá, že městský soud rozhodl nezákonně o odmítnutí žaloby, neboť nesprávně posoudil její žádost o prominutí zmeškání lhůty k podání žaloby dle zákona č. 191/2020 Sb.

[14] Účelem zákona č. 191/2020 Sb. je zmírnění dopadů epidemie koronaviru na účastníky soudního řízení. Tento zákon nicméně přesně stanovuje podmínky, za kterých může soud osobě účastníci se soudního řízení prominout lhůtu k provedení úkonu. Konkrétně v § 3 odst. 1 uvádí, že „zmeškala-li osoba v řízení před soudem jednajícím a rozhodujícím ve správním soudnictví lhůtu k provedení úkonu z vážného omluvitelného důvodu spočívajícího v mimořádném opatření při epidemii, které této osobě znemožňovalo nebo podstatně ztěžovalo úkon učinit, promine soud zmeškání této lhůty podle § 40 odst. 5 soudního řádu správního i v případech, ve kterých to zákon jinak vylučuje.“ (zvýraznění doplněno soudem). V tomto směru se tato mimořádná právní úprava liší od opatření přijatých ve stejné oblasti v okolních státech, v nichž došlo přímo zákonem k úplnému pozastavení plynutí lhůt, a to po dobu trvání nouzového stavu. Soud tedy musí podmínky stanovené zákonem č. 191/2020 Sb., opatřeních respektovat.

[15] Citované ustanovení představuje výjimečné „prolomení“ obecného pravidla, podle něhož nelze zmeškání lhůty k podání žaloby/doplnění žalobního bodu prominout (viz § 72 odst. 4 s. ř. s., srov. rovněž rozsudek rozšířeného senátu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017-31). Z tohoto ustanovení a citované judikatury vyplývá, že prominutí zmeškání lhůty není automatickou reakcí soudů na existenci mimořádného opatření, nýbrž je zapotřebí v každém jednotlivém případě tvrdit a osvědčit, že žadateli bylo mimořádným opatřením provedení zmeškaného úkonu „znemožněno nebo podstatně ztěžováno“. Žadatel je tedy povinen tvrdit a osvědčit skutečnosti, které nasvědčují tomu, že omezení plynoucí z mimořádného opatření měly zásadní dopad na jeho možnost provést zmeškaný úkon

(viz usnesení NSS ze dne 11. 6. 2020, č. j. 1 As 209/2020-57, nebo rozsudky ze dne 17. 8. 2020, č. j. 1 As 236/2020-17, a ze dne 14. 1. 2021, č. j. 1 Afs 305/2020-33).

[16] Stěžovatelka poukazuje na pozitivní test na Covid-19 v případě jedné ze zaměstnankyň advokátní kanceláře, ve které pracuje zástupkyně stěžovatelky. V důsledku této skutečnosti byli všichni zaměstnanci kanceláře, včetně zástupkyně stěžovatelky, v karanténě. Tyto skutečnosti Nejvyšší správní soud nemá důvod zpochybňovat, zástupkyně stěžovatelky ostatně městskému soudu doložila lékařskou zprávou o pozitivním testu na Covid-19 ze dne 30. 10. 2020 paní M. P.. V projednávané věci nevyvstaly žádné skutečnosti, které by vedly k pochybnostem o tom, že by se jednalo o zaměstnankyni příslušné advokátní kanceláře.

[17] V závěru kasační stížnosti však stěžovatelka uvádí „*onemocnění její právní zástupkyně na koronavirus je vis maior a důvodem omluvitelným, který odůvodňuje prominutí zmeškání lhůty*“. Skutečnost, že Covidem-19 onemocněla i zástupkyně stěžovatelky, nebyla městskému soudu (ani Nejvyššímu správnímu soudu) doložena a stěžovatelka tuto skutečnost v žádosti o prominutí lhůty rovněž netvrdila.

[18] Pro Nejvyšší správní soud je v projednávané věci podstatná zejména skutečnost, že stěžovatelka byla svou zástupkyní zastoupena již ve správním řízení, jak vyplývá ze záhlaví napadeného rozhodnutí žalované. Předmět řízení i relevantní skutkové okolnosti věci jí proto byly známy. S městským soudem přitom lze souhlasit, že porada mezi stěžovatelkou a její zástupkyní mohla proběhnout prostřednictvím v současnosti běžně používaných komunikačních technologií (např. telefonicky, videohovorem, e-mailem). Stěžovatelka ani její zástupkyně neuvedly, že by z nějakého důvodu nebyly schopny tyto komunikační prostředky používat. Nadto lze souhlasit i s tím, že pokud zástupkyně byla schopná disponovat plnou mocí podepsanou stěžovatelkou dne 11. 11. 2020, bylo jistě možné získat i jiné potřebné podklady pro podání žaloby. V každém případě však mohla být žaloba podána např. prostřednictvím datové zprávy, tedy bez osobního kontaktu kohokoliv z advokátní kanceláře, což ostatně zástupkyně stěžovatelky nakonec učinila, avšak prokazatelně po lhůtě pro podání žaloby.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. Jelikož soud rozhodl bezodkladně o věci samé, nerozhodoval již samostatně o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[20] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. února 2021

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu